

Brüssel, 9. oktoober 2025
(OR. en)

Institutsioonidevaheline
dokument:
2025/0223(COD)

13406/1/25
REV 1

PROCIV 121
IPCR 67
SAN 586
POLMIL 281
COCON 61
JAI 1331

MÄRKUS

Saatja:	Eesistujariik
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Eelmise dok nr:	11689/25 + ADD 1
Teema:	Eesistujariigi raamdokument järgmise ettepaneku kohta: määrus, milles käsitletakse liidu elanikkonnakaitse mehhanismi ning liidu toetust tervisealasteks hädaolukordadeks valmisolekule ja neile reageerimisele, pidades silmas poliitilist mõttevahetust justiits- ja siseküsimuste nõukogus (13.–14. oktoober 2025).

Delegatsioonidele edastatakse lisas eesistujariigi raamdokument, pidades silmas siseministrite nõukogu 13.–14. oktoobri 2025. aasta istungit.

Eesistujariigi raamdokument järgmise ettepaneku kohta: määrus, milles käsitletakse liidu elanikkonnakaitse mehhanismi ning liidu toetust tervisealasteks hädaolukordadeks valmisolekule ja neile reageerimisele, arutamiseks justiits- ja siseküsimuste nõukogus (13.–14. oktoober 2025)

Eesistujariigi eesmärk on selle arutelu käigus küsida ministrite seisukohti järgmise seadusandliku ettepaneku kohta: määrus, milles käsitletakse liidu elanikkonnakaitse mehhanismi ning liidu toetust tervisealasteks hädaolukordadeks valmisolekule ja neile reageerimisele.

Ettepanekuga ajakohastatakse ja laiendatakse olemasolevat liidu elanikkonnakaitse mehhanismi ning tervisealasteks hädaolukordadeks valmisolek ja neile reageerimine hõlmatakse ELi rahalise toetusega. Samuti pakutakse selles välja uued sektoriüleste kriiside koordineerimise funktsioonid, sealhulgas ELi kriisikordineerimiskeskus komisjonis, ning meetmed, mis on seotud tsiviil- ja sõjalise koostööga ELi tasandil. Selleks sisaldab ettepanek elemente, mis on olulised ELi kriisivalmiduse strateegia edasiseks rakendamiseks.

Viimastel aastatel on Euroopa ja maailm seisnud silmitsi enneolematu ulatuse ja keerukusega katastroofide ja kriisidega. Euroopasse on naasnud sõda ja Venemaa agressioonisõda Ukraina vastu on julgeolekumaastikku põhjalikult muutnud. Aina intensiivsemaks on muutunud hübriidohud, mille eesmärk on õõnestada meie ühiskondade stabiilsust, ühtekuuluvust ja vastupanuvõimet.

Samal ajal on kliimamuutuste mõju järjest suurenemas, võttes seninägemata mõõtmeid.

Äärmuslikud ilmastikunähtused mõjutavad Euroopat nüüd üha sagedamini kõige traagilisemalt laastavate metsa- või maastikupõlengute ja katastroofiliste üleujutuste tõttu. Lisaks on COVID-19 pandeemia näidanud, et Euroopa ei ole pandeemiate ja nende võimaliku tohutu mõju suhtes immuunne. Need sündmused on omavahel seotud ja mõjutavad sageli korraga mitut sektorit.

Seda arvesse võttes peab EL olema paremini valmis reageerima tulevastele katastroofidele ja kriisidele, tuginedes kõiki ohte hõlmavale lähenemisviisile. Selleks tuleks tugevdada ELi tasandi koostööd liikmesriikide vahel ja ELi institutsioonide toetust, võttes samal ajal arvesse eri liiki katastroofide ja kriiside eripära ning liikmesriikide põhivastutust katastroofide ja kriiside ohjamisel.

Euroopa Ülemkogu kutsus 2025. aasta juunis nõukogu ja komisjoni üles jätkama tööd ELi poliitikameetmete panusega vastupanuvõimesse ja valmisolekusse asjakohastes valdkondades, muu hulgas elutähtsa taristu vastupidavus, austades liikmesriikide kohustusi ja pädevusi. Ülemkogu tuletas meelde eri liiki kriiside eripära ja liikmesriikide põhivastutust asjaomaste kriiside ohjamisel. Sellega seoses kutsus Euroopa Ülemkogu nõukogu üles andma komisjonile suuniseid, et kaaluda liikmesriikidele antava ELi toetuse tõhustamist elanikkonnakaitse valdkonnas ning muudes asjakohastes poliitikavaldkondades, kus ELi toetus annab selget lisaväärtust.

Arutelu kõnealuse seadusandliku ettepaneku üle on oluline osa meie ühistest jõupingutustest määrata kindlaks, kuidas kõige paremini valmistuda. Liidu elanikkonnakaitse mehhanism on olnud Euroopa koostöö ja solidaarsuse peamine edulugu ning kõik selle uue õigusakti alusel otsustatud parandused peaksid sellele edule tuginema ja seda tugevdama. Eesmärk peaks olema Euroopa solidaarsuse edasine suurendamine.

Eesistujariik teeb ettepaneku, et ministrid kaaluksid arutelu struktureerimiseks järgmist kolme suunavat küsimust.

1. Mida arvate peamistest muudatustest, mis on esitatud seadusandlikus ettepanekus liidu elanikkonnakaitse mehhanismi läbivaatamise kohta, sealhulgas komisjoni soovitatud meetmetest, et veelgi parandada ELi tasandi toetust ja koordineerimist ELi institutsioonide ja liikmesriikide vahel kodanikukaitse valdkonnas?
2. Mida arvate määruse uutest sektoriülestest elementidest, sealhulgas sätetest, mis käsitlevad tsiviil- ja sõjalist koostööd ja ELi kriisikordineerimiskeskust komisjonis, võttes arvesse olemasolevaid ELi ja riiklikke katastroofide ja kriisiohjamise struktuure?
3. Kuidas saame tagada, et ettepanekuga tõhustatakse Euroopa koostööd ja solidaarsust, võttes samal ajal arvesse eri liiki katastroofide ja kriiside eripära ning austades liikmesriikide põhivastutust ja nõukogu rolli?